

HE 176/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi annetun hallituksen esityksen (HE 90/2013 vp) täydentämisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan täydennettäväksi työttömyysturvalain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi annettua hallituksen esitystä. Esityksen tarkoituksena on toteuttaa työmarkkinakeskusjärjestöjen Työllisyys- ja kasvusopimuksessa sovitut työttömyysturvaa koskevat esitykset.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi työttömyysturvalain mukaiseen soviteltuun päivärahan 300 euron suojaosa. Esityksen mukaan ansiopäivärahan sovitellun päivärahan ja työtulon enimmäismäärä korotettaisiin ansiopäivärahan perusteena olevan palkan suuruiseksi. Työttömyyspäivärahan omavastuuaikaa lyhennettäisiin seitsemästä päivästä vii-

teen päivään. Lisäksi ehdotetaan, että työntekijän, jonka palkkaa on alennettu määräaikaisesti tuotannollisista ja taloudellisista syistä, ansiopäivärahan perusteena olevan palkka määräytyisi palkan alentamista edeltävän tilanteen mukaan.

Vuorotteluvapaalakea ehdotetaan muutettavaksi siten, että työttömyysturvalain mukaisista suojaosaa ei sovelleta vuorottelukorvauksen määrää laskettaessa.

Esitys liittyy valtion vuoden 2014 talousarvioesitystä täydentävään esitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 JOHDANTO	3
2 NYKYTILA	3
Sovitelu työttömyysetuus.....	3
Omavastuu aika.....	4
Vuorottelukorvauksen suuruus	4
Päivärahan perusteena oleva palkka	4
3 EHDOTETUT MUUTOKSET	4
4 VAIKUTUKSET	5
5 ASIAN VALMISTELU	5
6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	6
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT	6
1.1 Työttömyysturvalaki.....	6
4 luku Sovitelu ja vähennetty työttömyysetuus	6
5 luku Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset	6
6 luku Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto	6
1.2 Vuorotteluvapaalaki.....	7
2 VOIMAANTULO	7
LAKIEHDOTUKSET	8
1. Laki työttömyysturvalain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta.....	8
2. Laki vuorotteluvapaalain 15 §:n muuttamisesta	10
LIITE.....	11
RINNAKKAISTEKSTIT	11
1. Laki työttömyysturvalain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta.....	11
2. Laki vuorotteluvapaalain 15 §:n muuttamisesta	14

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Hallituksen 29 päivänä elokuuta 2013 päättämän rakennepoliittisen ohjelman mukaan kannustinloukkujen purkamiseksi otetaan työttömyysturvassa käyttöön työtulojen suojaisuus. Työmarkkinajärjestöt sopivat Työllisyys- ja kasvusopimuksessa 30 päivänä elokuuta 2013, että lyhytkestoisten töiden vastaanottaminen tehdään nykyistä kannustavammasi soviteltua työttömyyspäivärahaa koskevia säännöksiä kehittämällä. Sopimuksen mukaan soviteltu päiväraha voisi yhdessä työtulon kanssa olla enintään päivärahan perusteena olevan palkan suuruinen. Lisäksi sovitellussa päivärahasa otetaan käyttöön suojaosa, joka olisi 300 euroa kuukaudessa. Lisäksi työttömyyspäivärahan omavastuu-aika lyhennetään seitsemästä päivästä viiteen päivään. Uudistukset on sovittu tuleviksi voimaan vuoden 2014 alusta.

Hallitus on jo antanut eduskunnalle esityksen työttömyysturvalain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Ehdotettujen muutosten toteuttaminen edellyttää annetun esityksen muuttamisesta. Ehdotetut muutokset koskevat työttömyysturvalain (1290/2002) 4 luvun 5 ja 6 §:ää, 5 luvun 13 §:ää sekä 6 luvun 4 §:ää ja vuorotteluvaapaalain (1305/2002) 15 §:ää. Muilta osin aiemmin annettu hallituksen esitys säilyisi sisällöltään ennallaan.

2 Nykytila

Soviteltu työttömyysetuus

Työttömyysturvalain (1290/2002) 4 luvun 1 §:n mukaan soviteltuun työttömyysetuuteen on oikeus työnhakijalla, joka tekee osa-aikaista työtä, jonka päivittäistä työaika on lyhennetty lomautuksen johdosta, joka on vastaanottanut enintään kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyön tai jolla on tuloa yritystoiminnasta taikka omasta työstä.

Työttömyysturvalain 4 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan soviteltu työttömyysetuus

määräytyy sovitte-lujakson työtulon perusteella. Työttömyysturvalain 4 luvun 2 §:n 3 momentin mukaan sovitte-lujaksona pidetään, ellei 4 momentin säännöksistä muuta johdu, henkilön palkanmaksujaksosta riippuen kuukautta tai neljän peräkkäisen kalenteriviikon jaksoa. Pykälän 4 momentin mukaan jos sovitte-lujaksoon sisältyisi sellaisia ajanjaksoja, jotka eivät oikeuta työttömyysetuuteen tai sovitte-ltuun työttömyysetuuteen, sovitte-lujaksoa lyhennetään muissa kuin 2 momentin tarkoittamissa tapauksissa tätä ajanjaksoa vastaavasti. Sovitte-lujakso voidaan yli neljä viikkoa kestävä osa-aikatyön alkaessa määrätä siten, että sovitte-lujaksot vastaavat osa-aikatyön palkanmaksujaksoja.

Työnhakijalla ei ole oikeutta sovitte-ltuun työttömyysetuuteen, jos hänen työaikansa sovitte-lujakson aikana ylittää 80 prosenttia alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta. Jos alalla ei ole työehtosopimusta, vertailu tehdään työaikalain (605/1996) 3 luvussa tarkoitettuun säännölliseen työaikaan.

Sovitellussa tulona otetaan huomioon palkka tai muu ansiotulona pidettävä vastike, joka on saatu korvauksena työstä. Määrättäessä sovitte-ltua työttömyysetuutta 2 §:n 4 momentin mukaisen sovitte-lujakson perusteella sovitte-lujakson tulo on muutettava laskennalliseksi tuloksi kertomalla päiväpalkka luvulla 21,5. Päiväpalkka saadaan jakamalla työstä saatu tulo sovitte-lujaksoon sisältyvien laskennallisten työpäivien lukumäärällä.

Soviteltu työttömyysetuus lasketaan siten, että etuus ja 50 prosenttia saadusta tulosta voivat sovitte-lujakson aikana yhteensä nousta määrään, joka etuutena muutoin olisi voitu maksaa. Soviteltu ansiopäiväraha mahdollisine lapsikorotuksineen ja tulo sovitte-lujakson aikana voivat olla yhteensä ovat enintään 90 prosenttia ansiopäivärahan perusteena olevasta palkasta, kuitenkin vähintään niin paljon kuin henkilöllä olisi oikeus saada peruspäivärahana. Jos henkilöllä on oikeus korotettuun ansio-osaan tai muutosturvan ansio-osaan, soviteltu ansiopäiväraha mahdollisine

lapsikorotuksineen voi kuitenkin olla yhdessä työtulon kanssa enintään päivärahan perusteena olevan palkan suuruinen.

Työttömyysturvalain 4 luvun 6 §:n mukaan pelastuslaitoksen sivutoimisen henkilöstön, sopimuspalokunnan tai muun pelastusalalla toimivan yhteisön henkilöstön jäsenet voivat ansaita pelastustoimeen osallistumisesta enintään 300 euroa kuukauden ja 279 euroa neljän kalenteriviikon sovittelujakson aikana ilman, että se vaikuttaa työttömyysetuuden määrään.

Ostavastuu-aika

Työttömyyspäivärahaa maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa yhteensä seitsemää täyttä työpäivää vastaavan ajan enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana. Omavastuu-aika asetetaan kerran työttömyyspäivärahan enimmäisaikaa kohti.

Ostavastuupäiviksi ei lueta niitä päiviä, joina henkilö ei täytä ansio- tai peruspäivärahan saamiselle 2 luvussa säädettyjä edellytyksiä tai joilta henkilöllä ei ole oikeutta työttömyyspäivärahaan 2 a tai 3 luvussa tarkoitettujen rajoitusten vuoksi taikka oikeutta soviteltuun työttömyyspäivärahaan 4 luvun 3 §:ssä säädettyjen työaika-rajojen ylittymisen vuoksi. Omavastuu-aikaan luetaan kuitenkin 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu sairausvakuutuksen päivärahan ja kuntoutusrahan omavastuu-aika. Omavastuupäiviksi luetaan myös ne päivät, joilta henkilölle on maksettu työttömyysetuutta 10 luvun perusteella.

Henkilöllä on oikeus työttömyyspäivärahaan ilman omavastuu-aikaa, jos työn teon esymisen syynä on sellainen työtaistelutoimenpide, jolla ei ole riippuvuussuhdetta hänen työehtoihinsa tai työoloihinsa ja jos hän muutoin täyttää työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset.

Vuorottelukorvauksen suuruus

Vuorottelukorvauksen täysi määrä on 70 prosenttia siitä työttömyyspäivärahasta, johon henkilöllä olisi työttömänä ollessaan oikeus työttömyysturvalain 5 luvun 2—5 §:n sekä 6 luvun 1 §:n 1 momentin, 2 §:n 1 momentin ja 4 §:n perusteella. Vuorottelukorva-

us on 80 prosenttia, jos vuorottelijalla on vähintään 25 vuotta 4 §:ssä tarkoitettua työhistoriaa ennen vuorotteluvapaan alkamista. Vuorottelukorvausta määriteltäessä ei työttömyysturvalain 6 luvun 6 §:ssä tarkoitettua lapsikorotusta oteta huomioon.

Työttömyyspäivärahaa määrättäessä vuorottelijan vuorotteluvapaan aikana saamaan lakisääteiseen etuuteen, palkkaan ja muuhun työtuloon sovelletaan, mitä työttömyyspäivärahasta työttömyysturvalain 4 luvun 1—5 sekä 7 ja 8 §:ssä säädetään. Vuorottelukorvauksen suuruuteen eivät kuitenkaan vaikuta ennen vuorotteluvapaata ansaitut ja vapaan aikana maksettavat sellaiset muut korvaukset tai vastikkeet, joita vastaan vuorottelija ei saa vastaavaa vapaa-aikaa eivätkä sellaiset luontaisedut, joita ei lueta palkkatuloihin ja joiden saaminen vuorottelusopimuksen mukaan jatkuu vuorotteluvapaan aikana.

Päivärahan perusteena oleva palkka

Palkansaajan ansiopäivärahan perusteena oleva palkka lasketaan henkilön vakiintuneen palkan pohjalta työttömyyttä välittömästi edeltäneeltä ajanjaksolta, jona henkilö on täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon.

Työkyvyttömyyseläkettä osaeläkkeenä tai osa-aikaeläkettä saavan tai saaneen henkilön ansiopäivärahan perusteena oleva palkka määräytyy eläkkeen alkamishetkellä vallinneen tilanteen mukaisesti. Jos työssäoloehto täyttyy kokonaisuudessaan eläkkeen päättymisen jälkeisenä aikana, ansiopäivärahan perusteena oleva palkka lasketaan pääsäännön mukaisesti eli välittömästi työttömyyttä edeltävältä ajanjaksolta. Päivärahan perusteen oleva palkka määräytyy vastaavasti, jos henkilö on ollut vuorotteluvapaalla (1305/2002) mukaisella vuorotteluvapaalla tai saanut julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettua osa-aikalisää tai ollut osittaisella hoitovapaalla.

3 Ehdotetut muutokset

Esityksessä ehdotetaan, että työttömyysetuuden sovittelussa otetaan käyttöön 300 euron suojaosa, joka nykyisin koskee pelastuslaitoksen sivutoimisen henkilöstön, sopimuspalokunnan tai muun pelastusalalla toimivan

yhteisön henkilöstön jäsenten pelastustoimintaan osallistumisesta saamaa tuloa. Ehdotus koskisi siten työmarkkinatukea, peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa. Ehdotettu suojaosa olisi 300 euroa kuukauden sovittelujakson aikana ja käytettäessä 4 §:n 2 momentin mukaista laskennallista tuloa. Jos sovittelujaksona olisi neljä kalenteriviikkoa, suojaosa olisi 279 euroa.

Sovittelun päivärahan enimmäismäärää ehdotetaan muutettavaksi siten, että soviteltu päiväraha mahdollisine lapsikorotuksineen ja tulo sovittelujakson aikana yhteensä voisivat olla enintään ansiopäivärahan perusteena olevan palkan suuruinen. Työttömyyspäivärahaa maksettaisiin kuitenkin vähintään niin paljon kuin henkilöllä olisi oikeus saada peruspäivärahaa.

Työttömyyspäivärahan omavastuuajan ehdotetaan lyhennettäväksi seitsemästä päivästä viiteen päivään.

Vuorotteluvapaalakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vuorottelukorvauksen määrää laskettaessa palkasta tai muusta työtulosta ei vähennetä työttömyysturvalain 4 luvun 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua suojaosaa.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi määräajaksi säännös, joka koskee määräaikaista palkanalennusta. Tarkoituksena on, että tuotannollisista ja taloudellisista syistä tehty palkanalennus ei vaikuttaisi ansiopäivärahaan alentavasti, jos työntekijä myöhemmin lomautetaan tai hänen työsuhteensa päättyy. Laissa on ollut vastaava säännös vuosina 2010—2012.

Ehdotettujen muutosten tavoitteena on kannustaa työnhakijoita vastaanottamaan lyhytkestoisia ja osa-aikaisia töitä. Omavastuuajan lyhentämisen tavoitteena on parantaa työttömän toimeentuloa työttömyyden alussa. Palkanmäärittelyyn ehdotetulla muutoksella pyritään siihen, etteivät työpaikkojen turvaamiseksi tehdyt väliaikaiset palkanalennukset vaikuttaisi mahdollisesti myöhemmin maksettavaan työttömyyspäivärahaan alentavasti.

4 Vaikutukset

Soviteltua päivärahaa sai vuonna 2012 kuukausittain noin 16 700 henkilöä ja 2013

tammi-heinäkuussa 18 750 henkilöä. Jos kaikilla näillä henkilöillä suojaosuus olisi 300 euroa kuukaudessa, ansioturvan menot lisääntyisivät arviolta 17 miljoonaa euroa. Sovittelun päivärahan enimmäismäärän nostaminen enintään ansiopäivärahan perusteena olevan palkan suuruiseksi lisää ansioturvan menoja aiemmassa esityksessä esitetyn lisäksi noin 10 miljoonalla eurolla. Työmarkkinatuessa 300 euron suojaosa lisää menoja 17,1 miljoonalla eurolla ja peruspäivärahassa 7,8 miljoonalla eurolla.

Omavastuuajan lyhentäminen seitsemästä päivästä viiteen päivään lisää ansioturvan menoja vuonna 2014 noin 45,3 miljoonalla eurolla. Peruspäivärahamenot lisääntyisivät noin 2,0 miljoonalla eurolla.

Ehdotetut muutokset lisäisivät valtion menoja 68,6 miljoonaa euroa, työttömyysvakuutusrahaston menoja 29,5 miljoonalla eurolla ja työttömyyskassojen menoja 4,2 miljoonalla eurolla.

Päivärahan perusteena olevan palkan laskentaa koskevalla muutoksella ei ole käytännössä taloudellisia vaikutuksia työttömyysvakuutusrahastolle. Palkanalennuksia koskevia sopimuksia on vähän, palkanalennukset ovat suhteellisen pieniä ja vain osa näiden sopimusten piirissä olevista joutuu työttömäksi.

5 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhdessä työministeriön ja keskeisten työmarkkinakeskusjärjestöjen kanssa. Valmistelun aikana on kuultu Kansaneläkelaitosta ja Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry:tä.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys on perustuslain 71 §:ssä tarkoitettu täydentävä esitys. Esitys tulee käsitellä yhdessä eduskunnalle aiemmin annetun hallituksen esityksen laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 90/2013 vp) kanssa. Esitys liittyy myös valtion vuoden 2014 talousarvioesityksen täydentävään esitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut**1.1 Työttömyysturvalaki****4 luku Soviteltu ja vähennetty työttömyysetuus**

5 §. Etuuden määrä. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että sovitelussa työttömyysetuudessa otettaisiin käyttöön suojaosa. Jos työnhakija on 4 luvun 1 §:n mukaisen sovittelun piirissä, vasta suojaosan ylittävät tulot alkaisivat vähentää muutoin maksettavaa työttömyysetuutta. Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin suojaosuuden määrästä. Voimassa olevan lain 4 luvun 6 §:ää vastaavasti suojaosa olisi 300 euroa kuukauden sovittelujakson aikana, 300 euroa käytettäessä 4 §:n 2 momentin mukaista laskennallista tuloa ja 279 euroa neljän peräkkäisen kalenteriviikon sovittelujakson aikana.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin sovitellun päivärahan enimmäismäärästä siten, että soviteltu päiväraha mahdollisine lapsikorotuksineen ja tulo sovittelujakson aikana yhteensä voisivat olla enintään ansiopäivärahan perusteena olevan palkan suuruinen, kuitenkin vähintään niin paljon kuin henkilöllä olisi oikeus saada peruspäivärahana.

6 §. Pelastustoiminnasta saatujen tulojen sovitteleminen. Koska pykälässä säädetty suojaosa ehdotetaan sovellettavaksi kaikkiin työnhakijoihin, säännös kumottaisiin tarpeettomana.

5 luku Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset

13 §. Omavastuu-aika. Omavastuu-aika ehdotetaan lyhennettäväksi seitsemästä päivästä viiteen päivään. Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

6 luku Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto

4 §. Palkansaajan ansiopäivärahan perusteena oleva palkka. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti. Momenttiin lisättäisiin säännös, joka koskee määräaikaista palkanalennusta. Tarkoituksena on, että tuotannollisista ja taloudellisista syistä tehty palkanalennus ei vaikuttaisi ansiopäivärahan alentavasti, jos työntekijä myöhemmin lomautetaan tai hänen työsuhteensa päättyy. Työsuhteen päättymisen syyllä ei olisi merkitystä säännöstä sovellettaessa. Jotta säännöstä voitaisiin soveltaa, palkanalennuksen tulisi olla määräaikainen ja sen tulisi perustua tuotannollisiin tai taloudellisiin syihin. Palkan alentaminen voisi perustua työnantajan työsopimuslain 7 luvun 3 §:n mukaisten irtisanomisperusteiden nojalla tekemään yksipuoliseen päätökseen tai työnantaja ja henkilöstö voisivat sopia siitä. Jos palkanalennuksesta sovitaan työpaikalla, sopimuksen tulisi perustua tuotannollisiin ja taloudellisiin syihin ja sopimusta tehtäessä olisi noudatettava työpaikalla noudatettavaa neuvottelumenettelyä. Useissa työehtosopimuksissa on määräyksiä siitä, mistä asioista

voidaan paikallisesti sopia, ja sopimusmenettelyssä noudatettavasta menettelystä. Sopimuksen olisi oltava myös kirjallinen, jolloin sen olemassaolo ja sisältö on myöhemmin helposti selvitettävissä. Muutoin momentti vastaa voimassa olevaa lakia.

1.2 Vuorotteluvapaalaki

15 §. Vuorottelukorvauksen suuruus. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, ettei vuorottelukorvauksen määrää laskettaessa palkasta tai muusta työtulosta ei vähennettäisi työttömyysturvalain 4 luvun 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua suojaosaa. Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014. Työttömyysturvalain

6 luvun 4 §:n 3 momentti olisi voimassa 31 päivään joulukuuta 2015.

Etuuteen, jota maksettaisiin ajalta ennen työttömyysturvalakiin ehdotetun muutoksen voimaantuloa, sovellettaisiin lain 4 luvun 5 §:ää sellaisena kuin se oli voimassa ehdotetun lain voimaan tullessa.

Ehdotettua työttömyysturvalain 5 luvun 13 §:n 1 momenttia sovellettaisiin, jos omavastuu-aika alkaa ehdotetun lain tultua voimaan. Jos omavastuu-aika on alkanut ennen ehdotetun lain voimaantuloa, omavastuu-aika olisi seitsemän päivää.

Työttömyysturvalain 6 luvun 4 §:n 3 momenttia sovellettaisiin laskettaessa ansiopäivärahan perusteena olevaa palkkaa vuosina 2014 ja 2015 ansaittujen palkkojen perusteella.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**työttömyysturvalain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan työttömyysturvalain (1290/2002) 4 luvun 6 §, sellaisena kuin se on laissa 509/2011, sekä
muutetaan 4 luvun 5 §, 5 luvun 13 §:n 1 momentti ja väliaikaisesti 6 luvun 4 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat 4 luvun 5 § osaksi laissa 288/2012, 5 luvun 13 §:n 1 momentti laissa 1188/2009 ja 6 luvun 4 §:n 3 momentti laissa 608/2004, seuraavasti:

4 luku

Sovitelu ja vähennetty työttömyysetuus

5 §

Etuuden määrä

Sovitelu työttömyysetuus lasketaan siten, että etuus ja 50 prosenttia saadun tulon siitä osasta, joka ylittää suojaosan, voivat sovittelujakson aikana yhteensä nousta määrään, joka etuutena muutoin olisi voitu maksaa.

Suojaosan määrä on:

- 1) 300 euroa kuukauden sovittelujakson aikana;
- 2) 300 euroa käytettäessä 4 §:n 2 momentin mukaista laskennallista tuloa;
- 3) 279 euroa neljän peräkkäisen kalenteriviikon sovittelujakson aikana.

Sovittelun ansiopäivärahan määrä lasketaan siten, että se mahdollisine lapsikorotuksineen

ja tulo sovittelujakson aikana yhteensä ovat enintään ansiopäivärahan perusteena olevan palkan suuruinen, kuitenkin vähintään niin paljon kuin henkilöllä olisi oikeus saada peruspäivärahana.

5 luku

Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset

13 §

Omavastuu aika

Työttömyyspäivärahaa maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa yhteensä viittä täyttä työpäivää vastaavan ajan enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana. Omavastuu aika asetetaan kerran

6 luvun 7 §:ssä säädettyä työttömyyspäivärahan enimmäisaikaa kohti.

6 luku

Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto

4 §

Palkansaajan ansiopäivärahan perusteena oleva palkka

Työkyvyttömyyseläkettä osaeläkkeenä tai osa-aikaeläkettä saavan tai saaneen henkilön ansiopäivärahan perusteena oleva palkka määräytyy eläkkeen alkamishetkellä vallinneen tilanteen mukaisesti. Jos henkilön 5 luvun 3 §:n mukainen työssäoloehto täyttyy kokonaisuudessaan eläkkeen päättymisen jälkeisenä aikana, ansiopäivärahan perusteena oleva palkka lasketaan 1 momentin mukaisesti. Mitä edellä säädetään, koskee henkilöä, joka on ollut vuorotteluvapaakoikeilusta annetun lain (1663/1995) tai vuorotteluvapa-

paalain (1305/2002) mukaisella vuorotteluvapaalla tai saanut julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettua osa-aikaisää tai ollut osittaisella hoitovapaalla taikka jonka palkkaa on alennettu määräaikaisesti ja palkan alentaminen perustuu työsopimuslain 7 luvun 3 §:n mukaisiin irtisanomisperusteisiin tai työpaikalla tuotannollisista ja taloudellisista syistä tehtyyn henkilöstöä koskevan kirjalliseen sopimukseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 6 luvun 4 §:n 3 momentti on voimassa vuoden 2015 loppuun.

Etuuteen, jota maksetaan ajalta ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan lain 4 luvun 5 §:ää sellaisena kuin se oli voimassa tämän lain voimaantullessa.

Lain 5 luvun 13 §:n 1 momenttia sovelletaan, jos omavastuu-aika alkaa tämän lain tultua voimaan.

Lain 6 luvun 4 §:n 3 momenttia sovelletaan laskettaessa ansiopäivärahan perusteena olevaa palkkaa vuosina 2014 ja 2015 ansaittujen palkkojen perusteella.

2.

Laki**vuorotteluvapaalain 15 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vuorotteluvapaalain (1305/2002) 15 §:n 2 momentti seuraavasti:

15 §

Vuorottelukorvauksen suuruus

Edellä 1 momentissa tarkoitettua työttömyyspäivärahaa määrättäessä vuorottelijan vuorotteluvapaan aikana saamaan lakisääteeseen etuuteen, palkkaan ja muuhun työtuloon sovelletaan, mitä työttömyyspäivärahasta työttömyysturvalain 4 luvun 1—5 sekä 7 ja 8 §:ssä säädetään. Vuorottelukorvauksen suuruuteen eivät kuitenkaan vaikuta ennen vuorotteluvapaata ansaitut ja vapaan aikana

maksettavat sellaiset muut korvaukset tai vastikkeet, joita vastaan vuorottelija ei saa vastaavaa vapaa-aikaa eivätkä sellaiset luontaisedut, joita ei lueta palkkatuloihin ja joiden saaminen vuorottelusopimuksen mukaan jatkuu vuorotteluvapaan aikana. Vuorottelukorvauksen määrää laskettaessa palkasta tai muusta työtulosta ei vähennetä työttömyysturvalain 4 luvun 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua suojaosaa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

Helsingissä 31 päivänä lokakuuta 2013

Pääministerin estyneenä ollessa, ulkoasiainministeri

ERKKI TUOMIOJA

Sosiaali- ja terveysministeri *Paula Risikko*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

työttömyysturvalain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan työttömyysturvalain (1290/2002) 4 luvun 6 §, sellaisena kuin se on laissa 509/2011, sekä

muutetaan 4 luvun 5 §, 5 luvun 13 §:n 1 momentti ja väliaikaisesti 6 luvun 4 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat 4 luvun 5 § osaksi laissa 288/2012, 5 luvun 13 §:n 1 momentti laissa 1188/2009 ja 6 luvun 4 §:n 3 momentti laissa 608/2004, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 luku

4 luku

Sovitelu ja vähennetty työttömyysetuus

Sovitelu ja vähennetty työttömyysetuus

5 §

5 §

Etuuden määrä

Etuuden määrä

Sovitelu työttömyysetuus lasketaan siten, että etuus ja 50 prosenttia saadusta tulosta voivat sovittelujakson aikana yhteensä nousta määrään, joka etuutena muutoin olisi voitu maksaa.

Sovitelu työttömyysetuus lasketaan siten, että etuus ja 50 prosenttia *saadun tulon siitä osasta, joka ylittää suojaosan*, voivat sovittelujakson aikana yhteensä nousta määrään, joka etuutena muutoin olisi voitu maksaa.

Suojaosan määrä on:

1) 300 euroa kuukauden sovittelujakson aikana;

2) 300 euroa käytettäessä 4 §:n 2 momentin mukaista laskennallista tuloa;

3) 279 euroa neljän peräkkäisen kalenteriviikon sovittelujakson aikana.

Sovittelun ansiopäivärahan määrä lasketaan siten, että se mahdollisine lapsikorotuksineen ja tulo sovittelujakson aikana yhteensä ovat enintään 90 prosenttia ansiopäivärahan perusteena olevasta palkasta, kuitenkin vähintään niin paljon kuin henkilöllä olisi oikeus saada peruspäivärahana.

Sovittelun ansiopäivärahan määrä lasketaan siten, että se mahdollisine lapsikorotuksineen ja tulo sovittelujakson aikana yhteensä ovat enintään ansiopäivärahan perusteena olevan palkan suuruinen, kuitenkin vähintään niin paljon kuin henkilöllä olisi oikeus saada peruspäivärahana.

Jos henkilöllä on oikeus 6 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun korotettuun ansio-osaan tai muutosturvan ansio-osaan, soviteltu ansio-

päiväraha mahdollisine lapsikorotuksineen voi yhdessä työtulon kanssa olla enintään päivärahan perusteena olevan palkan suuruisen, kuitenkin vähintään niin paljon kuin henkilöllä olisi oikeus saada mahdollisella lapsikorotuksella ja 6 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisella korotusosalla tai muutosturvallisällä korotettua peruspäivärahaa.

6 §

Pelastustoiminnasta saatujen tulojen sovittelu

Pelastuslain (379/2011) 25 §:ssä tai vastaavien Ahvenanmaan maakunnan lainsäädännössä tarkoitettujen pelastuslaitoksen sivutoimisen henkilöstön taikka sopimuspalokunnan tai muun pelastusalalla toimivan yhteisön henkilöstön pelastustoimintaan osallistuvien jäsenten sovittelu työttömyysetuus lasketaan 4 §:n 1 momentista ja 5 §:n 1 momentista poiketen siten, että sovittelussa otetaan huomioon pelastustoiminnasta saadusta tuloista se osa, joka:

- 1) ylittää 300 euroa kuukauden sovitteluajakson aikana;*
- 2) ylittää 300 euroa käytettäessä 4 §:n 2 momentin mukaista laskennallista tuloa; tai*
- 3) ylittää 279 euroa neljän peräkkäisen kalenteriviikon sovitteluajakson aikana.*

(kumotaan)

5 luku

Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset

13 §

Ostavastuu aika

Työttömyyspäivärahaa maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa yhteensä seitsemää täyttä työpäivää vastaavan ajan enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana. Omavastuu aika asetetaan kerran 6 luvun 7 §:ssä säädettyä työttömyyspäivärahan enimmäisaikaa kohti.

5 luku

Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset

13 §

Ostavastuu aika

Työttömyyspäivärahaa maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa yhteensä viittä täyttä työpäivää vastaavan ajan enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana. Omavastuu aika asetetaan kerran 6 luvun 7 §:ssä säädettyä työttömyyspäivärahan enimmäisaikaa kohti.

6 luku

Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto

4 §

Palkansaajan ansiopäivärahan perusteena oleva palkka

Työkyvyttömyyseläkettä osaeläkkeenä tai osa-aikaeläkettä saavan tai saaneen henkilön ansiopäivärahan perusteena oleva palkka määräytyy eläkkeen alkamishetkellä vallinneen tilanteen mukaisesti. Jos henkilön 5 luvun 3 §:n mukainen työssäoloehto täyttyy kokonaisuudessaan eläkkeen päättymisen jälkeisenä aikana, ansiopäivärahan perusteena oleva palkka lasketaan 1 momentin mukaisesti. Mitä edellä säädetään, koskee henkilöä, joka on ollut vuorotteluvapaakoikeilusta annetun lain (1663/1995) tai vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaisella vuorotteluvapaalla tai saanut julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettua osa-aikalisää tai ollut osittaisella hoitovapaalla.

6 luku

Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto

4 §

Palkansaajan ansiopäivärahan perusteena oleva palkka

Työkyvyttömyyseläkettä osaeläkkeenä tai osa-aikaeläkettä saavan tai saaneen henkilön ansiopäivärahan perusteena oleva palkka määräytyy eläkkeen alkamishetkellä vallinneen tilanteen mukaisesti. Jos henkilön 5 luvun 3 §:n mukainen työssäoloehto täyttyy kokonaisuudessaan eläkkeen päättymisen jälkeisenä aikana, ansiopäivärahan perusteena oleva palkka lasketaan 1 momentin mukaisesti. Mitä edellä säädetään, koskee henkilöä, joka on ollut vuorotteluvapaakoikeilusta annetun lain (1663/1995) tai vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaisella vuorotteluvapaalla tai saanut julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettua osa-aikalisää tai ollut osittaisella hoitovapaalla *taikka jonka palkkaa on alennettu määräaikaisesti ja palkan alentaminen perustuu työsopimuslain 7 luvun 3 §:n mukaisiin irtisanomisperusteisiin tai työpaikalla tuotannollisista ja taloudellisista syistä tehtyyn henkilöstöä koskevan kirjalliseen sopimukseen.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 6 luvun 4 §:n 3 momentti on voimassa vuoden 2015 loppuun.

Etuuteen, jota maksetaan ajalta ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan lain 4 luvun 5 §:ää sellaisena kuin se oli voimassa tämän lain voimaantullessa.

Lain 5 luvun 13 §:n 1 momenttia sovelletaan, jos omavastuu-aika alkaa tämän lain tultua voimaan.

Lain 6 luvun 4 §:n 3 momenttia sovelletaan laskettaessa ansiopäivärahan perusteena olevaa palkkaa vuosina 2014 ja 2015 ansaittujen palkkojen perusteella.

2.

Laki**vuorotteluvapaalain 15 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vuorotteluvapaalain (1305/2002) 15 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 §

15 §

Vuorottelukorvauksen suuruus

Vuorottelukorvauksen suuruus

Edellä 1 momentissa tarkoitettua työttömyyspäivärahaa määrättäessä vuorottelijan vuorotteluvapaan aikana saamaan lakisääteeseen etuuteen, palkkaan ja muuhun työtuloon sovelletaan, mitä työttömyyspäivärahasta työttömyysturvalain 4 luvun 1—5 sekä 7 ja 8 §:ssä säädetään. Vuorottelukorvauksen suuruuteen eivät kuitenkaan vaikuta ennen vuorotteluvapaata ansaitut ja vapaan aikana maksettavat sellaiset muut korvaukset tai vastikkeet, joita vastaan vuorottelija ei saa vastavaa vapaa-aikaa eivätkä sellaiset luontaisedut, joita ei lueta palkkatuloihin ja joiden saaminen vuorottelusopimuksen mukaan jatkuu vuorotteluvapaan aikana.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua työttömyyspäivärahaa määrättäessä vuorottelijan vuorotteluvapaan aikana saamaan lakisääteeseen etuuteen, palkkaan ja muuhun työtuloon sovelletaan, mitä työttömyyspäivärahasta työttömyysturvalain 4 luvun 1—5 sekä 7 ja 8 §:ssä säädetään. Vuorottelukorvauksen suuruuteen eivät kuitenkaan vaikuta ennen vuorotteluvapaata ansaitut ja vapaan aikana maksettavat sellaiset muut korvaukset tai vastikkeet, joita vastaan vuorottelija ei saa vastavaa vapaa-aikaa eivätkä sellaiset luontaisedut, joita ei lueta palkkatuloihin ja joiden saaminen vuorottelusopimuksen mukaan jatkuu vuorotteluvapaan aikana. *Vuorottelukorvauksen määrää laskettaessa palkasta tai muusta työtulosta ei vähennetä työttömyysturvalain 4 luvun 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua suojaosaa.*

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .